ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 13.6.2025 г.
COM(2025) 312 final

2025/0164 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменение на приложение IV (Енергетика) към Споразумението за ЕИП

(RED II)

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решението за определяне на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с предвиденото приемане на решението на Съвместния комитет за изменение на приложение IV (Енергетика) към Споразумението за ЕИП

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Споразумението за ЕИП

Споразумението за Европейското икономическо пространство („Споразумението за ЕИП“) гарантира равни права и задължения в рамките на вътрешния пазар за гражданите и икономическите оператори в ЕИП. В него се предвижда включването на законодателството на ЕС, обхващащо четирите свободи, в тридесетте държави от ЕИП, включващи държавите — членки на ЕС, Норвегия, Исландия и Лихтенщайн. Освен това Споразумението за ЕИП обхваща сътрудничеството в други важни области, като научноизследователската и развойната дейност, образованието, социалната политика, околната среда, защитата на потребителите, туризма и културата, наричани заедно „съпътстващи и хоризонтални“ политики. Споразумението за ЕИП влезе в сила на 1 януари 1994 г. Съюзът заедно със своите държави членки е страна по Споразумението за ЕИП.

2.2. Съвместен комитет на ЕИП

Съвместният комитет на ЕИП отговаря за управлението на Споразумението за ЕИП. Той е форум за обмен на мнения, свързани с функционирането на Споразумението за ЕИП. Решенията му се вземат с консенсус и са обвързващи за страните. Отговорност за координиране от страна на ЕС на въпросите, свързани с ЕИП, носи генералният секретариат на Европейската комисия.

2.3. Предвиденият акт на Съвместния комитет на ЕИП

Очаква се Съвместният комитет на ЕИП да приеме решението на Съвместния комитет на ЕИП („предвидения акт“) във връзка с изменението на приложение IV (Енергетика) към Споразумението за ЕИП.

Целта на предвидения акт е в Споразумението за ЕИП да се включат Делегиран регламент (ЕС) 2022/759 на Комисията по отношение на методиката за изчисляване на количеството енергия от възобновяеми източници, използвана за индивидуално и централно охлаждане[1], и Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници[2].

Предвиденият акт ще бъде обвързващ за страните в съответствие с членове 103 и 104 от Споразумението за ЕИП.

---

[1] Делегиран регламент (ЕС) 2022/759 на Комисията от 14 декември 2021 г. за изменение на приложение VII към Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на методиката за изчисляване на количеството енергия от възобновяеми източници, използвана за индивидуално и централно охлаждане (ОВ L 139, 18.5.2022 г., стр. 1).

[2] Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82, поправена с ОВ L 311, 25.9.2020 г., стр. 11 и ОВ L 41, 22.2.2022 г., стр. 37).

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

Комисията представя проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, поместен в приложението, пред Съвета, който да го приеме като позиция на Съюза. След като бъде приета, позицията следва да бъде представена пред Съвместния комитет на ЕИП възможно най-скоро.

Приложеният проект на решение на Съвместния комитет на ЕИП включва адаптации за членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ, както е посочено в съображенията, и текста на адаптациите в приложения проект на решение на Съвместния комитет, които надхвърлят това, което може да се счита за чисто технически адаптации по смисъла на Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета[3]. Поради това позицията на Съюза следва да бъде определена от Съвета.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

4.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на „позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението“.

Понятието „актове с правно действие“ включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и инструменти, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са „годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба“[4].

4.1.2. Приложение в конкретния случай

Съвместният комитет на ЕИП е орган, създаден със споразумение, а именно Споразумението за ЕИП. Актът, който Съвместният комитет на ЕИП има за задача да приеме, представлява акт с правно действие. Предвиденият акт ще бъде задължителен по силата на международното право в съответствие с членове 103 и 104 от Споразумението за ЕИП.

Предвиденият акт не допълва, нито изменя институционалната рамка на споразумението. Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС във връзка с член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета.

4.2. Материалноправно основание

4.2.1. Принципи

Материалноправното основание за решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС във връзка с член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета зависи преди всичко от материалноправното основание на правния акт на ЕС, който следва да бъде включен в Споразумението за ЕИП.

---

[3] Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета от 28 ноември 1994 г. относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство (ОВ L 305, 30.11.1994 г., стр. 6).

[4] Решение на Съда на Европейския съюз от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 61—64.

Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на това, което се изисква от основната или преобладаващата цел или част.

4.2.2. Приложение в конкретния случай

Тъй като с решението на Съвместния комитет в Споразумението за ЕИП се включват Делегиран регламент (ЕС) 2022/759 на Комисията и Директива (ЕС) 2018/2001, е целесъобразно настоящото решение на Съвета да се основава на същото материалноправно основание като акта, които се включва. Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 194, параграф 2 от ДФЕС.

4.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 194, параграф 2 от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС и член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета.

5. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПРЕДВИДЕНИЯ АКТ

Тъй като с акта на Съвместния комитет на ЕИП ще се измени приложение IV (Енергетика) към Споразумението, целесъобразно е той да бъде публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз* след приемането му.

2025/0164 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменение на приложение IV (Енергетика) към Споразумението за ЕИП

(RED II)

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 194, параграф 2 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета от 28 ноември 1994 г. относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство[5], и по-специално член 1, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Споразумението за Европейското икономическо пространство[6] („Споразумението за ЕИП“) влезе в сила на 1 януари 1994 г.

(2) В съответствие с член 98 от Споразумението за ЕИП Съвместният комитет на ЕИП може да реши да измени, *inter alia*, приложение IV (Енергетика) към Споразумението за ЕИП.

(3) Делегиран регламент (ЕС) 2022/759 на Комисията по отношение на методиката за изчисляване на количеството енергия от възобновяеми източници, използвана за индивидуално и централно охлаждане[7], и Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници[8] следва да бъдат включени в Споразумението за ЕИП.

---

5 ОВ L 305, 30.11.1994 г., стр. 6.

6 ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

7 Делегиран регламент (ЕС) 2022/759 на Комисията от 14 декември 2021 г. за изменение на приложение VII към Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на методиката за изчисляване на количеството енергия от възобновяеми източници, използвана за индивидуално и централно охлаждане (ОВ L 139, 18.5.2022 г., стр. 1).

8 Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82, поправена с ОВ L 311, 25.9.2020 г., стр. 11 и ОВ L 41, 22.2.2022 г., стр. 37).

(4) Няколко разпоредби на Директива (ЕС) 2018/2001 изискват съществени адаптации, които отразяват особеностите на Споразумението за ЕИП и на държавите от ЕАСТ.

(5) Тъй като обвързващата цел на Съюза в областта на енергията от възобновяеми източници не се прилага за държавите от ЕАСТ, целта на Съюза, определена в член 3, параграф 1 от Директива (ЕС) 2018/2001, не следва да се прилага за държавите от ЕАСТ. Поради това посоченият член беше съответно адаптиран. Държавите от ЕАСТ обаче доброволно определиха своите национални индикативни цели за енергията от възобновяеми източници, както е посочено в Декларацията на държавите от ЕАСТ, приложена към решението на Съвместния комитет на ЕИП. Следователно държавите от ЕАСТ не следва да бъдат част от платформата на Съюза за развитие на възобновяемата енергия, нито да участват в статистически прехвърляния с държавите членки. Поради това член 8 от Директива (ЕС) 2018/2001 не следва да се прилага за държавите от ЕАСТ.

(6) Предвид отдалеченото географско местоположение на Исландия и свързаните с това предизвикателства при изчисляването на брутното крайно потребление на енергия във връзка с потребеното във въздухоплаването количеството енергия, за Исландия следва да се прилага същият праг като този, предоставен на Кипър и Малта в член 7 от Директива (ЕС) 2018/2001.

(7) Що се отнася до процедурите за издаване на разрешенията, посочени в член 16 от Директива (ЕС) 2018/2001, в решението на Съвместния комитет се вземат предвид конкретните задължения на Норвегия да се консултира с народа саами, така че да се гарантира, че сроковете за издаване на разрешенията, посочени в член 16, параграфи 4, 5 и 6 от Директива (ЕС) 2018/2001, могат да бъдат удължени с най-много една година.

(8) Държавите от ЕАСТ следва да се съобразят с политиката на Съюза по отношение на съвместното признаване на гаранциите за произход с трети държави, определена в член 19, параграф 11 от Директива (ЕС) 2018/2001. Съответно те не следва да признават гаранции за произход, издадени от трета държава, освен ако Съюзът е сключил споразумение с тази трета държава и не са изпълнени критериите, посочени в цитирания член. Поради това член 19, параграф 11 от Директива (ЕС) 2018/2001 беше съответно адаптиран.

(9) Тъй като Норвегия и Исландия имат висок дял на електроенергия от възобновяеми източници и Норвегия използва тази електроенергия предимно за отопление, докато Исландия покрива своето търсене на топлинна енергия от възобновяеми геотермални източници или от електроенергия от възобновяеми източници, е целесъобразно да се адаптират методите за изчисляване във връзка с увеличаването на използването на енергия от възобновяеми източници в отоплителните и охладителните инсталации, посочени в член 23 от Директива (ЕС) 2018/2001.

(10) Освен това понастоящем не е възможно Лихтенщайн да прилага членове 25—31 от Директива (ЕС) 2018/2001 относно енергията от възобновяеми източници в транспортния сектор и изискванията за устойчивост на възобновяемите горива, като се има предвид, че политиката относно горивата е регулирана от регионалния съюз на Лихтенщайн с Швейцария. Поради това на Лихтенщайн следва да се предостави временна дерогация, като се има предвид, че Лихтенщайн прилага система в рамките на този регионален съюз за увеличаване на дела на биогоривата въз основа на механизъм за компенсиране на CO_2, като

целта е 23 %, приложима от 2024 г. насам. Дерогацията следва да се прилага само докато Директива (ЕС) 2018/2001, изменена с Директива (ЕС) 2023/2413, бъде включена в Споразумението за ЕИП.

(11) Поради това приложение IV (Енергетика) към Споразумението за ЕИП следва да бъде съответно изменено.

(12) Ето защо позицията на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП следва да се основава на приложения проект на решение,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с предложеното изменение на приложение IV (Енергетика) към Споразумението за ЕИП, се основава на проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, приложен към настоящото решение.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила от датата на приемането му.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател